



TARSUS  
ÜNİVERSİTESİ

## TARSUS ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ DERGİSİ

TARSUS UNIVERSITY  
JOURNAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES  
Yıl/Year:2024, Cilt/Vol:5, Sayı/Issue:2, ss./pp. 99- 122

(e-ISSN:2757-5357)

### TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİYASAL KATILIM DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Examination of Tokat Gaziosmanpaşa University Students' Political Participation Levels in Terms of Some Variables

**Halil İbrahim SARICA**

Sorumlu Yazar / Corresponding Author  
Bağımsız Araştırmacı  
halilibrahimsarica@gmail.com  
0000-0002-3466-752X

**Prof. Dr. Ahmet GÜVEN**

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi  
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi  
Kamu Yönetimi Bölümü  
ahmetgüvenn@gmail.com  
0000-0002-5073-6345

**Makale Türü** :Araştırma  
**Makale Gönderim Tarihi** :03.06.2024  
**Makale Revizyon Tarihi** :31.08.2024  
**Makale Kabul Tarihi** :06.09.2024

**Atıf/Citation:** Sarıca, H. İ. ve Güven, A. (2024). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerinin siyasal katılım düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Tarsus Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5 (2) , 99-122.

**Doi:** 10.56400/tarsusiibdergisi.1494866

#### Öz

Siyasal katılım, yönetilen her bir vatandaşın (halkın) şahsi fikir ve görüşleriyle yönetimi etkileme ve karar alma süreçlerine aktif olarak katılmasıdır. Kavram olarak siyasal katılım, siyaset bilimi literatürüne giriş yaptığı andan bugüne kadar önemini korumuş ve birçok akademik çalışmanın konusu olmuştur. Siyasal karar alma sürecinde bireyler, çeşitli faktörlerin etkisi altında az veya çok bilgi sahibi olurlar ve bu etkilerin değişkenliği doğrultusunda kararlarını belirlerler. Okullar, siyasal toplumsallaşmanın etkili bir şekilde gerçekleştiği ve etkin vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan kurumlardır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin siyasal katılımlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2023-2024 eğitim- öğretim yılında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde okumakta olan 403 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verilerini toplamak için Topbaş (2009) tarafından geliştirilen siyasal katılım ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda; üniversite öğrencilerinin siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının çok düşük düzeyde, siyasal ilgi katılımlarının düşük düzeyde, ancak salt oy kullanma katılımlarının yüksek düzeyde olduğu; cinsiyet, bölüm, sınıf, ailenin aylık geliri, daha önce oy kullanma ve siyasal parti üyeliği değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Siyasal Eylem, Siyasal İlgisi, Siyasal Kampanya Aktiviteleri, Siyasal Üyelik, Salt Oy kullanma.

#### Abstract

Political participation is the ability of a governed citizen (the public) to influence the administration with their ideas and opinions and to participate in decision-making actively. Political participation has remained a concept since its entry into political science literature and has been the subject of much academic content. In the political decision-making process, individuals become more or less informed about various influences, and the variability of these influences determines their decisions. Schools are institutions that aim to increase political socialization effectively and raise active citizens. This study aims to analyse the political participation of university students considering a range of different variables which may affect. The study used quantitative research method, therefore a survey was administered. The sample representing the population of the research consists of 403 students studying at Tokat Gaziosmanpaşa University in the 2023-2024 academic year. The Political Participation Scale developed by Topbaş (2009) was employed to gather research data. The findings indicated that university students' engagement in political action, political campaign activities and political membership is notably limited. However, their interest in politics and participation in pure voting is relatively high. There were discernible variations according to gender, department, class, monthly income of the family, previous voting and political party membership variables.

**Keywords:** Political Action, Political Interest, Political Campaign Activities, Political Membership, Just Vote.



## GİRİŞ

Geniş halk kitlelerinin yönetimde etkin bir rol oynaması, iktidarın sınırlanması ve denetlenmesi, toplumsal taleplerin siyasal süreçler aracılığıyla gerçekleşmesi konularında, insanlık tarihinde demokrasi en etkili çözüm yolunu sunmuştur. Özellikle temsili demokrasilerde, temsilciler aracılığıyla toplum iradesinin kullanılmasıyla birlikte, geniş halk kitlelerinin yönetimde katılım haklarına sahip olduğu kabul edilmekte ve bu katılım hakkının demokratik anayasalarla güvence altına alınması gerektiği konusunda evrensel bir fikir birliği bulunmaktadır (Acar ve Becel, 2021: 17). Bireyler, demokratik ortamlarda hem temel bir hak olan oy kullanarak hem de siyasal güçlerin hükümlerini etkilemek ve arzu edilen neticelerin meydana gelmesini sağlamak için çaba göstererek siyasal sürece katılım sağlarlar. Bu katılım, bireylerin siyasal süreçte aktif rol almalarını ve demokratik kurumların işleyişine katkıda bulunmalarını sağlar. Oy kullanma eylemi, bireylerin siyasal tercihlerini ifade etme ve yönetimi belirleme sürecine katılma şeklidir. Ayrıca, siyasal otoritenin kararlarını etkileme ve değiştirme amacıyla çeşitli faaliyetlerde bulunarak, demokratik sürece etki etme ve katılım sağlama hakkına sahiptirler. Bu şekilde, bireyler demokrasinin işleyişinde aktif bir rol üstlenir ve toplumun siyasal yönetimine katkıda bulunurlar (Silsüpür, 2021: 163).

Kavram olarak siyasal katılım, siyaset bilimi literatürüne giriş yaptığı andan bugüne kadar önemini korumuş ve birçok akademik çalışmanın konusu olmuştur (Acar ve Becel, 2021: 17). Literatür incelendiğinde Siyasal katılım kavramıyla ilgili çeşitli tanımlar bulunmaktadır. Siyasal katılım, yönetilen her bir vatandaşın (halkın) şahsi fikir ve görüşleriyle yönetimi etkileme ve karar alma süreçlerine aktif olarak katılmasıdır (Mısıroğlu, 2023: 749). Bu tanıma göre, siyasal katılım yalnızca genel veya yerel olsun her hangi bir seçimde oy kullanmakla sınırlı değildir; bunun yanında siyasete duyulan ilgi ve siyasal eylemlerle de ilişkilidir (Tokgöz, 2020: 145). Kapani (2020: 144) ise siyasal katılımı, halkın siyasal düzen karşısında aldıkları tutum ve davranışlar olarak tanımlar. Siyasal katılım, bireylerin yaşadıkları ülkelerde yönetimi etkileme, aktif rol alma ve demokratik süreçlere katılma çabalarını içerir. Legal veya illegal eylemler, eylemsizlik ve motivasyonlarını kapsayan spesifik bir kavramdır (Erdinç, 2018: 195-196). Siyasal katılım, demokratik yönetimlerde bireylerin söz sahibi olmalarını sağlar (Atabey ve Hasta, 2018: 505). Kalaycıoğlu (2013: 1) ise siyasal katılımı, bireylerin siyasal otoritelerin aldığı kararları etkileme ve karar alma süreçlerine aktif olarak katılma eylemleri olarak tanımlar. Taşdelen'e göre (2011: 166), siyasal katılım, yurttaşların siyasal hayatta aktif olması ve karar alma süreçlerinde etkili olması anlamına gelir. Siyasal katılımın en yaygın yolu oy kullanmaktır, ancak bu, siyasal karar alma süreçlerini etkileme amacını taşıyan farklı eylemlerle de desteklenir. Örneğin, dilekçe yazmak, imza kampanyalarına katılmak, siyasal e-posta göndermek, grev veya gösteri yürüyüşleri gibi eylemler de siyasal katılımı içerir (Doğanay vd., 2007: 214).

Siyasal katılımın farklı biçimleri vardır. Açık katılım, kamuya açık ve kaydedilebilen faaliyetlerle gerçekleşirken, gizli katılım daha özel ve kamuya kapalı ortamlarda gerçekleşir. Bağımsız ve zorunlu katılım ise, bireylerin kendi istekleri doğrultusunda ya da yasal zorunluluk nedeniyle katılım göstermelerini ifade eder. Yaklaşan ve kaçınan katılımda, bireylerin katılımın sonuçları ve getirileri üzerine değerlendirmelerde bulunması ve bu doğrultuda hareket etmeleri önemlidir. Geçici ve devamlı katılım, bireylerin katılım sürekliliğini ve niteliğini belirtirken, siyasal sisteme veren ve

sistemden alan katılımda ise bireylerin siyasal faaliyetlerle elde ettikleri faydalar ve talepler ön plana çıkar. Açıklayıcı ve araşsal katılım, bireylerin siyasal konularda fikirlerini açıklamaları ve pratik katılım arasındaki farkı vurgular. Sözlü ve sözsüz katılımda, bireylerin iletişim biçimleri ve katılım şekilleri farklılık gösterirken, toplumsal ve toplumsal olmayan katılımda bireylerin topluluklarla veya bireysel olarak siyasal sürece katılımlarını ifade eder (Silsüpür, 2021: 168).

Çağdaş demokratik toplumlarda, siyasal sosyalleşme süreci yoluyla katılımcı bir siyasal kültürün benimsenmesi, bireylerin karar alma süreçlerini etkileme ve siyasal otoriteyi sorumlu tutma becerilerini geliştirir. Bu da demokratik yaşamın sürdürülebilirliğine ve istikrarına katkıda bulunur. Ancak, vatandaşların sadece siyasete katılma arzu ve istekleri bunun gerçekleşmesi için her zaman yeterli olmayabilir. Vatandaşların siyasal katılımını etkileyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bunlar arasında, toplumun siyasal düzeni, hakim olan siyasal kültür, meşru ve siyasal faktörlerle uygulanan depolitizasyon gibi unsurlar yer almaktadır. Bu faktörler, bireylerin siyasal katılımını sınırlayabilir veya tamamen engelleyebilir, hatta bireyleri siyasal süreçlerden uzaklaştırabilir ve siyasal sistemden yabancılaşmalarına neden olabilir. Bu nedenle, demokratik bir toplumda, bireylerin siyasal katılımını teşvik etmek ve siyasal süreçlere aktif katılımlarını sağlamak için bu engelleyici faktörlerin azaltılması veya ortadan kaldırılması önemlidir. Bu şekilde, demokratik değerlerin güçlenmesi ve demokratik kurumların daha sağlam bir temel üzerinde yükselmesi mümkün olacaktır (Acar ve Becel, 2021: 17).

Siyasal katılım düzeyinin toplumdaki bireyler arasında farklılık gösterdiği iyi bilinen bir gerçektir (Dilber, 2020: 21). Özellikle Türkiye, gençlerin siyasete doğrudan katılımına yönelik beklentilerin düşük olması sorunuyla karşı karşıyadır. Birçok çalışma gençlerin siyasal katılım düzeyinin oldukça düşük olduğunu ortaya koymuştur (Erdoğan, 2009: 56). Gençler arasında siyasal katılım düzeyinin düşük olması, günümüzde birçok demokratik ülke tarafından önemli bir sorun olarak algılanmaktadır. Siyasal sosyalleşmenin etkin bir şekilde gerçekleştiği kurumlar olarak okullar, aktif vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Modern vatandaşlık ideali için hayati önem taşıyan siyasal katılım, demokrasi bilgisine ve bu bilgiyi eyleme dönüştürme kapasitesine sahip olmak üzerine kuruludur. Belirli bir eğitim seviyesinin altında katılım hakkını tartışmak beyhudedir, zira katılım ancak belirli bir farkındalık seviyesine ulaşıldığında gerçekleşebilir. Demokrasinin gerektirdiği katılımcı yurttaşların yetiştirilmesi için yapılabilecek olası eğitim düzenlemelerinin incelenmesi büyük önem taşımaktadır (Doğanay vd., 2007: 216-219). Demokratik değerlerin toplumsal hayatta yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla, özellikle gençlerin siyasal katılım düzeylerini tespit ederek bu düzeyler üzerinde farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, üniversite öğrencilerinin siyasal katılım düzeyleri, cinsiyet, eğitim görülen bölüm, sınıf düzeyi, ailenin gelir durumu, daha önce oy kullanma deneyimi ve siyasal parti üyeliği gibi sosyo-demografik, ekonomik ve bireysel değişkenler çerçevesinde derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversite öğrencilerinin siyasal katılımları “Siyasal Eylem”, “Siyasal İlgi”, “Siyasal Kampanya Aktiviteleri”, “Siyasal Üyelik” ve “Salt Oy kullanma” alt boyutlarıyla betimlenmeye çalışılmış ve siyasal katılım düzeyleri ortaya konmuştur. Bunun yanında Araştırmancının alt amacı olarak siyasal katılımın cinsiyet, eğitim görülen bölüm, sınıf düzeyi, ailenin gelir durumu, daha önce oy kullanma deneyimi ve siyasal parti üyeliği gibi değişkenlere göre anlamlı farklılaşım farklılaşmadığı ortaya konmuştur.

Topbaş'ın (2009) çalışmasında örneklem grubunu seçmenler, Acar ve Becel'in (2021) örneklem grubunu Kütahya Dumlupınar üniversitesi İİBF öğrencileri, Çakmak'ın (2011) örneklem grubunu Eğitim Fakültesi öğrencileri, Evre'nin (2020), Altın ve Kasımoğlu'un (2018) örneklem grubunu lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmamızda ise örneklem grubu olarak fakülte ayrımı yapılmaksızın üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmamız örneklem grubu yönüyle benzer araştırmalardan farklılık göstermektedir. Benzer araştırmalarda bağımsız değişken olarak Topbaş (2009) yaş, meslek, cinsiyet, eğitim düzeyiniz, aylık gelir; Çakmak (2011) cinsiyet, sınıf düzeyi, aylık gelir, anne meslek, baba meslek ve yerleşim yeri; Evre (2020) yaş ve cinsiyet; Altın ve Kasımoğlu (2018) eğitim, cinsiyet, üyelik ve yaş; Eser ve Sarışahin (2016) cinsiyet ve aylık geliri seçmişlerdir. Araştırmamızda ise bağımsız değişken olarak benzer çalışmalarda yer alan cinsiyet, sınıf düzeyi, ailenin gelir durumunun yanında eğitim görülen bölüm, daha önce oy kullanma deneyimi ve siyasi parti üyeliği belirlenmiş ve bu yönüyle benzer çalışmalardan farklılık göstermektedir. Acer ve Becel (2021) ve Çakmak (2011) nitel araştırma yöntemi kullanmışlardır. Araştırmamızda ise nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Evre (2020), Altın ve Kasımoğlu (2018), Eser ve Sarışahin (2016) nicel araştırma yöntemleri kullanmış olup, Evre (2020) oy verme ve siyasi simge taşıma alt boyutlarında, Altın ve Kasımoğlu (2018) aktif sivil katılım, motivasyon, iletişim kanalları, bireysel karakteristik özellikler alt boyutlarında, Eser ve Sarışahin (2016) alt boyut olmadan genel siyasi katılım olarak ele almıştır. Araştırmamızda ise siyasi katılım "siyasi eylem, siyasi ilgi, siyasi kampanya aktiviteleri, siyasi üyelik, salt oy kullanma" alt boyutlarını ile ele alınmıştır. Araştırmamız bu yönüyle benzer nicel araştırmalardan farklılık göstermektedir. Böylece, gençlerin siyasi katılımına dair daha geniş bir perspektif sunarak, bu alandaki mevcut bilgi birikimine önemli bir katkı sağlamaktadır.

### 1. SİYASAL KATILIMI ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE LİTERATÜR TARAMASI

Siyasal karar alma sürecinde bireyler, çeşitli faktörlerin etkisi altında az veya çok bilgi sahibi olurlar ve bu etkilerin değişkenliği doğrultusunda kararlarını belirlerler. Siyasi katılım aşamasında, bireyler siyasi kampanyalardan, geleneksel medya araçlarından ve sosyal medyadan aldıkları etkilerle hareket ederek kararlarını şekillendirir ve eylemlerde bulunurlar (Silsüpür, 2021: 163). Cinsiyet, yaş, aile yapısı, eğitim düzeyi, meslek, gelir seviyesi, yaşadıkları yer ve kişilik özellikleri gibi değişkenler siyasi katılımı doğrudan etkileyen önemli faktörlerdir (Çam, 1977: 329; Dilber, 2011: 31; Eser ve Sarışahin, 2016: 38).

Araştırma konusuyla ilgili yapılan literatür taramasında benzer çalışmaların olduğu gözlenmiştir. Acar ve Becel (2021), siyasi katılımı etkileyen çeşitli faktörlerin bireysel etkilerini aydınlatmaya çalışmıştır. Çalışma, gençlerin siyasi katılımının beklenenden daha düşük olduğu sonucuna varmış ve bu olguyu psikolojik, ekonomik ve sosyal faktörlerle ilişkili bir dizi değişkene bağlamıştır. Evre (2020) araştırmasında KKTC'deki gençlerin siyasi katılım düzeylerinin ve buna bağlı tutumlarının zamanla değişikliğe uğrayıp uğramadığı ve şayet değişime uğradıysa, bu değişimin yönünü tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, gençlerin siyasi katılımının yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılaştığı, kızların erkeklerden daha fazla siyasi katılım seviyesine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Altın ve Kasımoğlu (2018) araştırmasında gençlerin siyasi katılımını etkileyen faktörleri araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, Şırnaklı gençlerin siyasi katılımının yaş, cinsiyet, eğitim alanı gibi bağımsız değişkenler

arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşmıştır. Eser ve Sarışahin (2016) cinsiyet ve siyasal katılım arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamıştır. Çalışma, bu değişkenler arasında anlamlı ve pozitif bir korelasyon bulmuştur. Bir diğer araştırmada Çakmak (2011) öğrencilerin siyasal katılım ve tutumlarını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırma, katılımcıların düşük düzeyde siyasal katılım, yüksek oy kullanma oranları sergiledikleri ve erkek katılımcıların kadınlara göre siyasal olarak daha aktif oldukları sonucuna varmıştır.

## 2. YÖNTEM

Üniversite öğrencilerinin siyasal katılım düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesini amaçlayan bu araştırmada araştırmacının amacına uygun olarak nicel araştırma yönetimi kullanılmıştır. Nicel araştırma, değişkenler arası ilişkilerin sayısal verilerle çözümlenmesidir (Creswell, 2013: 4).

### 2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, çalışmanın hedeflerine ulaşmak için en etkili yaklaşım olarak görüldüğü için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, bir olguyu etkilemeye çalışmadan geçmişte veya günümüzde var olduğu şekliyle betimlemeye çalışır. Bu modelde, araştırılan nesne ya da kişi herhangi bir müdahale olmaksızın mevcut haliyle incelenir (Karasar, 2014: 77).

### 2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2023-2024 eğitim- öğretim yılında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde okumakta olan 35.119 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem evren içerisinden rastlantısal olarak seçilen öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırma evreni içerisinden basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak örneklem seçilmiştir. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi, evren içerisinde yer alan bütün bireylerin örneklem için seçilme olasılığının birbirine eşit olduğu bir yöntemdir (Karasar, 2014: 113). Büyüklüğü 40.000 olan bir evreni temsil edecek olan örneklem sayısı en az 380 olmalıdır (Altınışık vd., 2010: 135). Bu bağlamda araştırmanın evrenini temsil eden örnekleme 2023-2024 eğitim- öğretim yılında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde okumakta olan 403 öğrenci oluşturmaktadır. Altınışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım'a (2010: 135) göre 403 öğrenci 35.119 kişilik evreni temsil eder niteliktedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanıtıcı özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

**Tablo 1. Katılımcıların Tanıtıcı Özellikleri**

|                      |                                          | N   | %    |
|----------------------|------------------------------------------|-----|------|
| Cinsiyet             | Kadın                                    | 260 | 64,5 |
|                      | Erkek                                    | 143 | 35,5 |
| Eğitim Görülen Bölüm | Bilgisayar Programcılığı                 | 15  | 3,7  |
|                      | Grafik Tasarım                           | 40  | 9,9  |
|                      | İktisat                                  | 30  | 7,4  |
|                      | Kamu Yönetimi                            | 113 | 28,0 |
|                      | Özel Eğitim Öğretmenliği                 | 52  | 12,9 |
|                      | Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler | 26  | 6,5  |
|                      | Sosyal Bilgiler Öğretmenliği             | 36  | 8,9  |
|                      | Türkçe Öğretmenliği                      | 50  | 12,4 |
|                      | Çocuk Gelişimi                           | 14  | 3,5  |

|                       |                   |     |      |
|-----------------------|-------------------|-----|------|
|                       | Diğer             | 27  | 6,7  |
| Sınıf Düzeyi          | 1. Sınıf          | 71  | 17,6 |
|                       | 2. Sınıf          | 116 | 28,8 |
|                       | 3. Sınıf          | 25  | 6,2  |
|                       | 4. Sınıf          | 191 | 47,4 |
|                       | 0-17002 TL        | 162 | 40,2 |
| Ailenin Gelir Düzeyi  | 17003-25000 TL    | 93  | 23,1 |
|                       | 25001-35000 TL    | 69  | 17,1 |
|                       | 35001 TL ve Üzeri | 79  | 19,6 |
| Daha Önce Oy Kullanma | Evet              | 368 | 91,3 |
|                       | Hayır             | 35  | 8,7  |
| Siyasal Parti Üyeliği | Evet              | 20  | 5,0  |
|                       | Hayır             | 383 | 95,0 |

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların %64,5'inin kadın, %35,5'inin erkek olduğu; %3,7'sinin Bilgisayar Programcılığı, %9,9'unun Grafik Tasarım, %7,4'ünün İktisat, %28,0'inin Kamu Yönetimi, %12,9'unun Özel Eğitim Öğretmenliği, %6,5'inin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, %12,4'ünün Türkçe Öğretmenliği, %3,5'inin Çocuk Gelişimi bölümlerinde, %6,7'sinin diğer bölümlerde okuduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin %17,6'sının 1. Sınıf, %28,8'inin 2. Sınıf, %6,2'sinin 3. Sınıf ve %47,4'ünün 4. Sınıf öğrencisi olduğu; %40,2'sinin ailesinin aylık gelirinin 0-17002 TL, %23,1'inin 17003-25000 TL, %17,1'inin 25001-35000 TL ve %19,6'sının 35001 TL ve üzeri olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin %91,3'ünün daha önce oy kullandığı, %8,7'sinin daha önce oy kullanmadığı; %5,0'inin siyasi parti üyeliği olduğu, %95,0'inin siyasi parti üyeliği olmadığı görülmüştür.

### 2.3. Ölçme Araçları

Araştırmanın amaçları doğrultusunda siyasi katılım verileri toplamak için Topbaş (2009) tarafından geliştirilen Siyasi Katılım Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 22 madde olup ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçeğin iç tutarlılığına bağlı güvenilirliği Cronbach alfa değeri ile tespit edilmiş olup Cronbach alfa değeri 0,92 bulunmuştur. Yapılan ölçek geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında açılımlı faktör analizi sonucuna göre ölçek "Siyasal Eylem", Siyasi İlgi", "Siyasal Kampanya Aktiviteleri", "Siyasal Üyelik" ve "Salt Oy kullanma" olmak üzere 5 alt boyuttan oluşmakta ve toplam varyansının %88,33'ünü açıklamaktadır (Topbaş, 2009: 299-300).

Araştırma verilerini toplamak için kullanılan Siyasi Katılım Ölçeğiyle elde edilen verilerin iç tutarlılığını incelemek için Cronbach Alfa değeri kullanılmıştır. Cronbach Alfa değeri 0,60 ile 0,80 arasında olduğunda güvenilirlik iyi; 0,80 ile 1,00 arasında olduğunda ise güvenilirlik yüksek düzeyde kabul edilmektedir (Kozak, 2015). Siyasi katılım ölçeğine ilişkin güvenilirlik katsayıları Tablo 2'de gösterilmiştir.

**Tablo 2. Siyasi Katılım Ölçeğine Ait Güvenirlik Katsayıları**

| Alt Boyutlar                  | Madde Sayısı | Cronbach's Alpha |
|-------------------------------|--------------|------------------|
| Siyasal Eylem                 | 7            | 0,89             |
| Siyasal İlgi                  | 6            | 0,87             |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | 4            | 0,78             |
| Siyasal Üyelik                | 3            | 0,84             |
| Salt Oy Kullanma              | 2            | 0,96             |

Tablo 2 incelendiğinde, siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutu için Cronbach alfa katsayısının 0,89; siyasal ilgi alt boyutu için 0,87; siyasal kampanya faaliyetleri alt boyutu için 0,78; siyasal üyelik alt boyutu için 0,84 ve salt oy verme alt boyutu için 0,99 olduğu görülmektedir. Cronbach alfa katsayıları, iç tutarlılık güvenilirliğinin siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal üyelik ve salt oy verme alt boyutları için yüksek, siyasal kampanya faaliyetleri alt boyutu için ise iyi düzeyde olduğunu göstermektedir.

#### 2.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma verilerini toplamaya başlamadan önce 21/05/2024 tarihinde 01-32 sayılı karar no ile Etik Kurulundan izin alınmış olup, daha sonra ölçek Google Forms üzerinde çevrimiçi ortama aktarılmıştır. 22/05/2024 ile 26/05/2024 tarihleri arasında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde okumakta olan öğrencilere ölçek linkleri gönderilerek ve araştırmaya katılımları sağlanarak veriler elde edilmiştir.

#### 2.5. Verilerin Çözümlemesi

Ölçek uygulamasından sonra elde edilen verilerin analiz sonuçlarının bilimsel bir şekilde analiz edilmesi amacıyla, veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) programına girilmiştir. Araştırmada toplanan veriler SPSS for Windows 22.0 programı yardımıyla analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılımını tespit etmek için küçük örneklerde ( $n < 30$ ) Shapiro Wilk testini, büyük örneklerde ( $n \geq 30$ ) ise Kolmogorov-Smirnov testi kullanılır (Öztuna vd., 2006). Araştırmanın örneklemini 30 kişiden fazla olduğu için verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi kullanılarak tespit edilmiştir.

**Tablo 3. Siyasal Katılım Ölçeğine Ait Normallik Analizi**

| Alt Boyutlar                  | Kolmogorov-Smirnov |      |
|-------------------------------|--------------------|------|
|                               | Değer              | p    |
| Siyasal Eylem                 | 0,22               | 0,00 |
| Siyasal İlgi                  | 0,14               | 0,00 |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | 0,27               | 0,00 |
| Siyasal Üyelik                | 0,36               | 0,00 |
| Salt Oy Kullanma              | 0,31               | 0,00 |

Tablo 3 incelendiğinde, siyasal katılım ölçeğinden elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov değerleri hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdiğinin kabul edilebilmesi için Kolmogorov-Smirnov Testinin istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ( $p > 0.05$ ) vermemesi gerekmektedir (Kılıç ve Ural, 2005: 263). Siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal kampanya faaliyetleri, siyasal üyelik ve salt oy verme alt boyutları için anlamlılık değerlerinin 0,05'ten küçük olması verilerin normal dağılmadığını göstermektedir. Sonuç olarak, karşılaştırmalar iki gruplu bağımsız değişkenleri karşılaştırmak için parametrik olmayan bir test olan Mann Whitney U Testi ve üç veya daha fazla gruplu bağımsız değişkenleri karşılaştırmak için parametrik olmayan bir test olan Kruskal Wallis Testi kullanılarak yapılmıştır. Kruskal Wallis Testi anlamlı bir sonuç verdiğinde, farklı grupları belirlemek için Mann Whitney U Testi (Bonferroni dönüşümü kullanılarak ayarlanmış bir p-değeri ile) kullanılmıştır.

### 3. BULGULAR

Bu bölümde, katılımcılara uygulanan siyasal katılım ölçeğinden elde edilen verilerin analiz edilmesi ile ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Uygulanan siyasal katılım ölçeğine verilen cevaplara ilişkin betimsel istatistikler Tablo 4'te gösterilmiştir.

**Tablo 4. Siyasal Katılım Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler**

| Alt Boyutlar                  | N   | Mini | Maks | X    | SS   |
|-------------------------------|-----|------|------|------|------|
| Siyasal Eylem                 | 403 | 1,00 | 5,00 | 1,67 | 0,87 |
| Siyasal İlgi                  | 403 | 1,00 | 5,00 | 2,34 | 1,05 |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | 403 | 1,00 | 5,00 | 1,50 | 0,80 |
| Siyasal Üyelik                | 403 | 1,00 | 5,00 | 1,41 | 0,85 |
| Salt Oy Kullanma              | 403 | 1,00 | 5,00 | 3,88 | 1,42 |

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin siyasal katılım ölçeğinin ilk alt boyutu olan siyasal eyleme verdikleri puanların 1,00 ile 5,00 arasında yer aldığı; ortalamasının  $1,67 \pm 0,87$  olduğu; ikinci alt boyut olan siyasal ilgiye verdikleri puanların 1,00 ile 5,00 arasında yer aldığı; ortalamasının  $2,34 \pm 1,05$  olduğu; üçüncü alt boyut olan siyasal kampanya aktivitelerine verdikleri puanların 1,00 ile 5,00 arasında yer aldığı; ortalamasının  $1,50 \pm 0,80$  olduğu; dördüncü alt boyut olan siyasal üyeliğe verdikleri puanların 1,00 ile 5,00 arasında yer aldığı; ortalamasının  $1,41 \pm 0,85$  olduğu; son alt boyut olan salt oy kullanmaya verdikleri puanların 1,00 ile 5,00 arasında yer aldığı; ortalamasının  $3,88 \pm 1,42$  olduğu görülmüştür. Öğrencilerin siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının çok düşük düzeyde olduğu; siyasal ilgi katılımlarının düşük düzeyde olduğu; salt oy kullanma katılımlarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin cinsiyet değişkenine bağlı olarak siyasal katılım ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 5'te gösterilmiştir.

**Tablo 5. Siyasal Katılım Ölçeği Cinsiyet Değişkeni Mann Whitney U Testi**

| Alt Boyutlar                  | Cinsiyet | N   | X    | Ss   | Z     | p     |
|-------------------------------|----------|-----|------|------|-------|-------|
| Siyasal Eylem                 | Kadın    | 260 | 1,59 | 0,82 | -1,33 | 0,18  |
|                               | Erkek    | 143 | 1,80 | 0,94 |       |       |
| Siyasal İlgi                  | Kadın    | 260 | 2,29 | 0,96 | -0,76 | 0,45  |
|                               | Erkek    | 143 | 2,44 | 1,19 |       |       |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | Kadın    | 260 | 1,45 | 0,74 | -0,22 | 0,83  |
|                               | Erkek    | 143 | 1,59 | 0,90 |       |       |
| Siyasal Üyelik                | Kadın    | 260 | 1,36 | 0,81 | -1,27 | 0,21  |
|                               | Erkek    | 143 | 1,51 | 0,93 |       |       |
| Salt Oy Kullanma              | Kadın    | 260 | 4,01 | 1,37 | -2,27 | 0,02* |
|                               | Erkek    | 143 | 3,65 | 1,49 |       |       |

\*\* $p < 0,01$ ; \* $p < 0,05$

Tablo 5, öğrencilerin cinsiyetlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutuna verdikleri ortalama puanlarda anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ( $p > 0,05$ ). Kız öğrencilerin ( $1,59 \pm 0,82$ ) ve erkek öğrencilerin ( $1,80 \pm 0,94$ ) siyasal eylem alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar benzerdir; bu da her iki cinsiyetin de benzer düzeyde siyasal eyleme katılım gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal ilgi alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ( $p > 0,05$ ). Kız öğrencilerin ( $2,29 \pm 0,96$ ) ve erkek öğrencilerin ( $2,44 \pm 1,19$ ) siyasal ilgi alt



boyutundan aldıkları puan ortalamalarının benzer olması, her iki cinsiyetin de karşılaştırılabilir düzeyde siyasal ilgi katılımı gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal kampanya faaliyetleri alt boyutuna verilen ortalama puanlar öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ( $p>0.05$ ). Kız öğrencilerin ( $1,45\pm 0,74$ ) ve erkek öğrencilerin ( $1,59\pm 0,90$ ) siyasal kampanya faaliyetleri alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar benzerdir ve bu da her iki cinsiyetin de siyasal kampanya faaliyetlerine benzer düzeylerde katıldıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal üyelik alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ( $p>0.05$ ). Kız öğrencilerin ( $1,36\pm 0,81$ ) ve erkek öğrencilerin ( $1,51\pm 0,93$ ) siyasal üyelik alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar benzerdir ve her iki cinsiyetin de benzer düzeyde siyasal üyeliğe katılım gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre siyasal katılım ölçeğinin salt oy verme alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık gözlenmiştir ( $p<0.05$ ). Kız öğrencilerin saf oy verme alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar ( $4,01\pm 1,37$ ) erkek öğrencilerin puanlarından ( $3,65\pm 1,49$ ) daha yüksektir ve bu da kız öğrencilerin erkek meslektaşlarına kıyasla daha yüksek düzeyde saf oy verme katılımı gösterdiklerini ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin bölüm değişkenine bağlı olarak siyasal katılım ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 6'da gösterilmiştir.

**Tablo 6. Siyasal Katılım Ölçeği Bölüm Değişkeni Kruskal Wallis Testi**

| Alt Boyutlar                  | Bölüm                                    | N   | X    | Ss   | X <sup>2</sup> | p      | Bonferroni                                                                                                                                                    |
|-------------------------------|------------------------------------------|-----|------|------|----------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Siyasal Eylem                 | Bilgisayar Programcılığı                 | 15  | 1,81 | 1,19 | 44,92          | 0,00** | Kamu Y. > İktisat<br>Diğer > İktisat<br>SBÖ > İktisat<br>Diğer > Tür. Öğ.<br>SBÖ > Tür. Öğ.<br>SBÖ > ÖEÖ                                                      |
|                               | Grafik Tasarım                           | 40  | 1,75 | 0,78 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | İktisat                                  | 30  | 1,11 | 0,11 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Kamu Yönetimi                            | 113 | 1,72 | 0,82 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Özel Eğitim Öğretmenliği                 | 52  | 1,36 | 0,39 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler | 26  | 1,74 | 0,91 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Sosyal Bilgiler Öğretmenliği             | 36  | 2,02 | 0,91 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Türkçe Öğretmenliği                      | 50  | 1,34 | 0,50 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Çocuk Gelişimi                           | 14  | 1,38 | 0,11 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Diğer                                    | 27  | 2,65 | 1,57 |                |        |                                                                                                                                                               |
| Siyasal İlgi                  | Bilgisayar Programcılığı                 | 15  | 2,17 | 1,15 | 69,88          | 0,00** | Bil. Pro. > İktisat<br>Tür. Öğ. > İktisat<br>Kamu Y. > İktisat<br>ÖEÖ > İktisat<br>Graf. Tas. > İktisat<br>SBUİ > İktisat<br>SBÖ > İktisat<br>Diğer > İktisat |
|                               | Grafik Tasarım                           | 40  | 2,48 | 1,04 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | İktisat                                  | 30  | 1,13 | 0,13 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Kamu Yönetimi                            | 113 | 2,38 | 1,06 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Özel Eğitim Öğretmenliği                 | 52  | 2,37 | 0,90 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler | 26  | 2,56 | 1,24 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Sosyal Bilgiler Öğretmenliği             | 36  | 2,86 | 1,05 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Türkçe Öğretmenliği                      | 50  | 2,20 | 0,69 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Çocuk Gelişimi                           | 14  | 1,90 | 0,13 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Diğer                                    | 27  | 2,96 | 1,29 |                |        |                                                                                                                                                               |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | Bilgisayar Programcılığı                 | 15  | 1,42 | 0,44 | 52,32          | 0,00** | Kamu Y. > İktisat<br>Graf. Tas. > İktisat<br>Diğer > İktisat<br>Kamu Y. > Tür. Öğ.<br>Graf. Tas. > Tür. Öğ.                                                   |
|                               | Grafik Tasarım                           | 40  | 1,91 | 1,13 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | İktisat                                  | 30  | 1,07 | 0,13 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Kamu Yönetimi                            | 113 | 1,65 | 0,87 |                |        |                                                                                                                                                               |
|                               | Özel Eğitim Öğretmenliği                 | 52  | 1,12 | 0,19 |                |        |                                                                                                                                                               |

|                  |                                          |     |      |      |        |        |                      |
|------------------|------------------------------------------|-----|------|------|--------|--------|----------------------|
|                  | Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler | 26  | 1,60 | 0,70 |        |        | Diğer > Tür. Öğ.     |
|                  | Sosyal Bilgiler Öğretmenliği             | 36  | 1,42 | 0,54 |        |        | Kamu Y. > ÖEÖ        |
|                  | Türkçe Öğretmenliği                      | 50  | 1,20 | 0,40 |        |        | Graf. Tas. > ÖEÖ     |
|                  | Çocuk Gelişimi                           | 14  | 1,34 | 0,16 |        |        | Diğer > ÖEÖ          |
|                  | Diğer                                    | 27  | 2,19 | 1,33 |        |        |                      |
|                  | Bilgisayar Programcılığı                 | 15  | 1,09 | 0,15 |        |        | Kamu Y. > ÖEÖ        |
|                  | Grafik Tasarım                           | 40  | 1,73 | 0,98 |        |        | Gra. Tas. > ÖEÖ      |
|                  | İktisat                                  | 30  | 1,09 | 0,15 |        |        | Diğer > ÖEÖ          |
|                  | Kamu Yönetimi                            | 113 | 1,60 | 0,96 |        |        | SBUI > ÖEÖ           |
| Siyasal Üyelik   | Özel Eğitim Öğretmenliği                 | 52  | 1,06 | 0,14 | 48,00  | 0,00** | Kamu Y. > Tür. Öğ.   |
|                  | Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler | 26  | 1,72 | 0,92 |        |        | Gra. Tas. > Tür. Öğ. |
|                  | Sosyal Bilgiler Öğretmenliği             | 36  | 1,17 | 0,38 |        |        | Diğer > Tür. Öğ.     |
|                  | Türkçe Öğretmenliği                      | 50  | 1,07 | 0,13 |        |        | SBUI > Tür. Öğ.      |
|                  | Çocuk Gelişimi                           | 14  | 1,07 | 0,14 |        |        | Gra. Tas. > SBÖ      |
|                  | Diğer                                    | 27  | 2,26 | 1,64 |        |        |                      |
|                  | Bilgisayar Programcılığı                 | 15  | 4,00 | 1,46 |        |        | Bil. Pro. > İktisat  |
|                  | Grafik Tasarım                           | 40  | 4,10 | 1,03 |        |        | Tür. Öğ. > İktisat   |
|                  | İktisat                                  | 30  | 1,70 | 0,61 |        |        | Kamu Y. > İktisat    |
|                  | Kamu Yönetimi                            | 113 | 3,86 | 1,53 |        |        | ÖEÖ > İktisat        |
|                  | Özel Eğitim Öğretmenliği                 | 52  | 4,46 | 0,94 |        |        | Graf. Tas. > İktisat |
| Salt Oy Kullanma | Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler | 26  | 2,08 | 1,38 | 127,67 | 0,00** | Ço. Gel. > İktisat   |
|                  | Sosyal Bilgiler Öğretmenliği             | 36  | 4,08 | 0,74 |        |        | SBÖ > İktisat        |
|                  | Türkçe Öğretmenliği                      | 50  | 4,80 | 0,40 |        |        | Diğer > İktisat      |
|                  | Çocuk Gelişimi                           | 14  | 4,93 | 0,18 |        |        | Bil. Pro. > SBUI     |
|                  | Diğer                                    | 27  | 4,11 | 1,29 |        |        | Tür. Öğ. > SBUI      |
|                  |                                          |     |      |      |        |        | Graf. Tas. > SBUI    |
|                  |                                          |     |      |      |        |        | Ço. Gel. > SBUI      |
|                  |                                          |     |      |      |        |        | SBÖ > SBUI           |
|                  |                                          |     |      |      |        |        | Diğer > SBUI         |
|                  |                                          |     |      |      |        |        | Tür. Öğ. > SBÖ       |
|                  |                                          |     |      |      |        |        | Tür. Öğ. > Kamu Y.   |

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin bölümlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutuna verdikleri puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p<0,05). Kamu Yönetimi (1,72±0,82), Sosyal Bilgiler Öğretmenliği (2,02±0,91) ve diğer bölümler (2,65±1,57) öğrencilerinin ortalama puanları İktisat öğrencilerinin ortalama puanlarından (1,11±0,11) daha yüksektir; bu da Kamu Yönetimi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümler öğrencilerinin siyasal eylemlere katılım düzeylerinin İktisat öğrencilerine kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği (2,02±0,91) ve diğer bölümler (2,65±1,57) öğrencilerinin ortalama puanları Türkçe Öğretmenliği (1,34±0,50) öğrencilerinin ortalama puanlarından daha yüksektir; bu da Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümler öğrencilerinin Türkçe Öğretmenliği öğrencilerine kıyasla siyasal eylemlere katılım düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin ortalama puanları (2,02±0,91) Özel Eğitim Öğretmenliği öğrencilerinin ortalama puanlarından (1,36±0,39) daha yüksektir ve bu da Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin Özel Eğitim Öğretmenliği öğrencilerine kıyasla daha yüksek düzeyde siyasal eyleme katıldıklarını göstermektedir.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal ilgi alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). Bilgisayar Programcılığında okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,17\pm 1,15$ ), Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,86\pm 1,05$ ), Kamu Yönetiminde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,38\pm 1,06$ ), Özel Eğitim Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,37\pm 0,90$ ), Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,48\pm 1,04$ ), Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkilerde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,56\pm 1,24$ ), Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,86\pm 1,05$ ) ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,96\pm 1,29$ ) İktisatta okuyan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,13\pm 0,13$ ) yüksek olduğu; Bilgisayar Programcılığı, Türkçe Öğretmenliği, Kamu Yönetimi, Özel Eğitim Öğretmenliği, Grafik Tasarım, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarının İktisatta okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). Kamu Yönetiminde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,65\pm 0,87$ ), Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,91\pm 1,13$ ) ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,19\pm 1,33$ ) İktisatta okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,07\pm 0,13$ ), Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,20\pm 0,40$ ) ve Özel Eğitim Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,12\pm 0,19$ ) yüksek olduğu; Kamu Yönetimi, Grafik Tasarım ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri katılımlarının İktisat, Türkçe Öğretmenliği ve Özel Eğitim Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal üyelik alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). Kamu Yönetiminde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,60\pm 0,96$ ), Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,73\pm 0,98$ ), diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,26\pm 1,64$ ) ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkilerde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,72\pm 0,92$ ) Özel Eğitim Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,06\pm 0,14$ ) ve Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,07\pm 0,13$ )

yüksek olduğu; Kamu Yönetimi, Grafik Tasarım, Diğer Bölümler ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkilerde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının Özel Eğitim Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu; Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (1,73±0,98) Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (1,17±0,38) yüksek olduğu; Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin salt oy kullanma alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). Bilgisayar Programcılığında okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,00±1,46), Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,80±0,40), Kamu Yönetiminde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,86±1,53), Özel Eğitim Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,46±0,94), Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,10±1,03), Çocuk Gelişiminde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,93±0,18), Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,08±0,74) ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,11±1,29) İktisatta okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (1,70±0,61) ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkilerde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,08±1,38) yüksek olduğu; Bilgisayar Programcılığı, Türkçe Öğretmenliği, Kamu Yönetimi, Özel Eğitim Öğretmenliği, Grafik Tasarım, Çocuk Gelişimi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının İktisat ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkilerde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu; Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,80±0,40) sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (4,08±0,74) yüksek olduğu; Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerden daha fazla olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin sınıf değişkenine bağlı olarak siyasal katılım ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Siyasal Katılım Ölçeği Sınıf Değişkeni Kruskal Wallis Testi

| Alt Boyutlar                  | Sınıf    | N   | X    | Ss   | X <sup>2</sup> | p      | Bonferroni          |
|-------------------------------|----------|-----|------|------|----------------|--------|---------------------|
| Siyasal Eylem                 | 1. Sınıf | 71  | 1,65 | 0,80 | 1,06           | 0,79   |                     |
|                               | 2. Sınıf | 116 | 1,67 | 0,77 |                |        |                     |
|                               | 3. Sınıf | 25  | 1,76 | 0,85 |                |        |                     |
|                               | 4. Sınıf | 191 | 1,66 | 0,96 |                |        |                     |
| Siyasal İlgi                  | 1. Sınıf | 71  | 2,16 | 0,93 | 11,86          | 0,01** | 2. Sınıf > 4. Sınıf |
|                               | 2. Sınıf | 116 | 2,53 | 0,92 |                |        |                     |
|                               | 3. Sınıf | 25  | 2,70 | 1,28 |                |        |                     |
|                               | 4. Sınıf | 191 | 2,25 | 1,11 |                |        |                     |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | 1. Sınıf | 71  | 1,49 | 0,67 | 2,52           | 0,47   |                     |
|                               | 2. Sınıf | 116 | 1,56 | 0,85 |                |        |                     |
|                               | 3. Sınıf | 25  | 1,32 | 0,47 |                |        |                     |
|                               | 4. Sınıf | 191 | 1,49 | 0,85 |                |        |                     |
| Siyasal Üyelik                | 1. Sınıf | 71  | 1,32 | 0,78 | 5,69           | 0,13   |                     |
|                               | 2. Sınıf | 116 | 1,40 | 0,74 |                |        |                     |
|                               | 3. Sınıf | 25  | 1,13 | 0,42 |                |        |                     |
|                               | 4. Sınıf | 191 | 1,49 | 0,97 |                |        |                     |
| Salt Oy Kullanma              | 1. Sınıf | 71  | 3,73 | 1,53 | 18,98          | 0,00** | 2. Sınıf > 4. Sınıf |
|                               | 2. Sınıf | 116 | 4,40 | 0,88 |                |        |                     |
|                               | 3. Sınıf | 25  | 4,40 | 0,97 |                |        |                     |
|                               | 4. Sınıf | 191 | 3,55 | 1,59 |                |        |                     |

\*\*p&lt;0,01; \*p&lt;0,05

Tablo 7 incelendiğinde, siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür ( $p>0,05$ ). 1. sınıf öğrencilerin siyasal eylem alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,65\pm 0,80$ ), 2. sınıf öğrencilerin siyasal eylem alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,67\pm 0,77$ ), 3. sınıf öğrencilerin siyasal eylem alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,76\pm 0,85$ ) ve 4. sınıf öğrencilerin siyasal eylem alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,66\pm 0,96$ ) birbirine yakın olduğu; 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerin siyasal eylem katılımlarının benzer düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal ilgi alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). 2. sınıf öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,53\pm 0,92$ ) 4. sınıf öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $2,25\pm 1,11$ ) yüksek olduğu; dolayısıyla 2. sınıf öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarının 4. sınıf öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür ( $p>0,05$ ). 1. sınıf öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,49\pm 0,67$ ), 2. sınıf öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,56\pm 0,85$ ), 3. sınıf öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,32\pm 0,47$ ) ve 4. sınıf öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt

boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (1,49±0,85) birbirine yakın olduğu; 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri katılımlarının benzer düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal üyelik alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür ( $p>0,05$ ). 1. sınıf öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (1,32±0,78), 2. sınıf öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (1,40±0,74), 3. sınıf öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (1,13±0,42) ve 4. sınıf öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (1,49±0,97) birbirine yakın olduğu; 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının benzer düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin salt oy kullanma alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). 2. sınıf öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (4,40±0,88) 4. sınıf öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (3,55±1,59) yüksek olduğu; 2. sınıf öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının 4. sınıf öğrencilerinde daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin ailesinin aylık geliri değişkenine bağlı olarak siyasal katılım ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 8'de gösterilmiştir.

**Tablo 8. Siyasal Katılım Ölçeği Ailenin Aylık Geliri Değişkeni Kruskal Wallis Testi**

| Alt Boyutlar                  | Ailenin Aylık Geliri | N   | X    | Ss   | X2    | p      | Bonferroni                                                                                          |
|-------------------------------|----------------------|-----|------|------|-------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Siyasal Eylem                 | 0-17002 TL           | 162 | 1,70 | 0,79 | 2,34  | 0,51   |                                                                                                     |
|                               | 17003-25000 TL       | 93  | 1,64 | 0,81 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 25001-35000 TL       | 69  | 1,64 | 0,88 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 35001 TL ve Üzeri    | 79  | 1,66 | 1,09 |       |        |                                                                                                     |
| Siyasal İlgi                  | 0-17002 TL           | 162 | 2,22 | 1,02 | 16,15 | 0,00** | 25001-35000 TL > 0-17002 TL<br>25001-35000 TL > 17003-25000 TL                                      |
|                               | 17003-25000 TL       | 93  | 2,22 | 1,16 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 25001-35000 TL       | 69  | 2,73 | 1,03 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 35001 TL ve Üzeri    | 79  | 2,40 | 0,92 |       |        |                                                                                                     |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | 0-17002 TL           | 162 | 1,51 | 0,77 | 7,81  | 0,05   |                                                                                                     |
|                               | 17003-25000 TL       | 93  | 1,45 | 0,63 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 25001-35000 TL       | 69  | 1,61 | 0,87 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 35001 TL ve Üzeri    | 79  | 1,45 | 0,97 |       |        |                                                                                                     |
| Siyasal Üyelik                | 0-17002 TL           | 162 | 1,42 | 0,77 | 5,60  | 0,13   |                                                                                                     |
|                               | 17003-25000 TL       | 93  | 1,43 | 0,80 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 25001-35000 TL       | 69  | 1,31 | 0,80 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 35001 TL ve Üzeri    | 79  | 1,46 | 1,10 |       |        |                                                                                                     |
| Salt Oy Kullanma              | 0-17002 TL           | 162 | 3,66 | 1,43 | 20,73 | 0,00** | 25001-35000 TL > 0-17002 TL<br>35001 TL ve Üzeri > 0-17002 TL<br>35001 TL ve Üzeri > 17003-25000 TL |
|                               | 17003-25000 TL       | 93  | 3,59 | 1,64 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 25001-35000 TL       | 69  | 4,28 | 1,17 |       |        |                                                                                                     |
|                               | 35001 TL ve Üzeri    | 79  | 4,32 | 1,15 |       |        |                                                                                                     |

\*\* $p<0,01$ ; \* $p<0,05$

Tablo 8, öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutuna verdikleri puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ( $p>0,05$ ). Aile aylık geliri 0-17002 TL (1,70±0,79), 17003-25000 TL (1,64±0,81), 25001-35000 TL (1,64±0,88) ve 35001 TL ve üzeri (1,66±1,09) olan öğrencilerin ortalama

puanları benzerdir ve bu da tüm gelir gruplarında birbirine yakın düzeyde siyasal eylemlere katılım olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal ilgi alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık gözlenmiştir ( $p < 0.05$ ). Ailesinin aylık geliri 25001-35000 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,73 \pm 1,03$ ) 0-17002 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $2,22 \pm 1,02$ ) ve 17003-25000 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $2,22 \pm 1,16$ ) yüksek olduğu; ailesinin aylık geliri 25001-35000 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarının 0-17002 TL ve 17003-25000 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin aile aylık gelirlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal kampanya faaliyetleri alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ( $p > 0,05$ ). Aile aylık geliri 0-17002 TL ( $1,51 \pm 0,77$ ), 17003-25000 TL ( $1,45 \pm 0,63$ ), 25001-35000 TL ( $1,61 \pm 0,87$ ) ve 35001 TL ve üzeri ( $1,45 \pm 0,97$ ) olan öğrencilerin ortalama puanları benzerdir ve bu da tüm gelir gruplarında siyasal kampanya faaliyetlerine benzer düzeyde katılım olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal üyelik alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ( $p > 0.05$ ). Ailesinin aylık geliri 0-17002 TL olan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,42 \pm 0,77$ ), 17003-25000 TL olan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,43 \pm 0,80$ ), 25001-35000 TL olan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,31 \pm 0,80$ ), 35001 TL ve üzeri olan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $1,46 \pm 1,10$ ) birbirine yakın olduğu; ailesinin aylık geliri 0-17002 TL, 17003-25000 TL, 25001-35000 TL, 35001 TL ve üzeri olan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının benzer düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin salt oy verme alt boyutuna verilen puan ortalamalarında öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ( $p < 0.05$ ). Ailesinin aylık geliri 25001-35000 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $4,28 \pm 1,17$ ) 0-17002 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $3,66 \pm 1,43$ ) yüksek olduğu; ailesinin aylık geliri 25001-35000 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının 0-17002 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu; ailesinin aylık geliri 35001 TL ve üzeri olan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $4,32 \pm 1,15$ ) 0-17002 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $3,66 \pm 1,43$ ) ve 17003-25000 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $3,59 \pm 1,64$ ) yüksek olduğu; ailesinin aylık geliri 35001 TL ve üzeri olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının 0-17002 TL ve 17003-25000 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin daha önce oy kullanma değişkenine bağlı olarak siyasal katılım ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 9'da gösterilmiştir.

**Tablo 9. Siyasal Katılım Ölçeği Daha Önce Oy Kullanma Değişkeni Mann Whitney U Testi**

| Alt Boyutlar                  | Oy Kullanma | N   | X    | Ss   | Z     | p      |
|-------------------------------|-------------|-----|------|------|-------|--------|
| Siyasal Eylem                 | Evet        | 368 | 1,66 | 0,86 | -0,64 | 0,52   |
|                               | Hayır       | 35  | 1,77 | 0,95 |       |        |
| Siyasal İlgi                  | Evet        | 368 | 2,32 | 1,01 | -0,27 | 0,79   |
|                               | Hayır       | 35  | 2,54 | 1,40 |       |        |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | Evet        | 368 | 1,48 | 0,79 | -1,61 | 0,11   |
|                               | Hayır       | 35  | 1,72 | 0,86 |       |        |
| Siyasal Üyelik                | Evet        | 368 | 1,38 | 0,81 | -1,84 | 0,07   |
|                               | Hayır       | 35  | 1,76 | 1,17 |       |        |
| Salt Oy Kullanma              | Evet        | 368 | 4,07 | 1,27 | -7,52 | 0,00** |
|                               | Hayır       | 35  | 1,87 | 1,43 |       |        |

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 9 incelendiğinde, öğrencilerin daha önce oy kullanma deneyimlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ( $p>0.05$ ). Daha önce oy kullanmış ( $1.66\pm 0.86$ ) ve kullanmamış ( $1.77\pm 0.95$ ) öğrencilerin ortalama puanları benzerdir ve bu da iki grup arasında siyasal eylemlere katılım düzeylerinin benzer olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin daha önce oy kullanma deneyimlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal ilgi alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ( $p>0.05$ ). Daha önce oy kullanmış ( $2,32\pm 1,01$ ) ve kullanmamış ( $2,54\pm 1,40$ ) öğrencilerin ortalama puanları benzerdir ve bu da iki grup arasında karşılaştırılabilir düzeyde siyasal ilgi katılımı olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin daha önce oy kullanma deneyimlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal kampanya faaliyetleri alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ( $p>0.05$ ). Daha önce oy kullanmış ( $1,48\pm 0,79$ ) ve kullanmamış ( $1,72\pm 0,86$ ) öğrencilerin ortalama puanları benzerdir ve bu da iki grup arasında siyasal kampanya faaliyetlerine katılım düzeylerinin benzer olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin daha önce oy kullanma deneyimlerine göre siyasal katılım ölçeğinin siyasal üyelik alt boyutuna verdikleri puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ( $p>0.05$ ). Daha önce oy kullanmış ( $1.38\pm 0.81$ ) ve kullanmamış ( $1.76\pm 1.17$ ) öğrencilerin ortalama puanları benzerdir ve iki grup arasında siyasal üyeliğe katılım düzeylerinin karşılaştırılabilir olduğunu göstermektedir.

Siyasal katılım ölçeğinin salt oy kullanma alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin daha önce oy kullanma değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). Daha önce oy kullanan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $4,07\pm 1,27$ ) daha önce oy kullanmayan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $1,87\pm 1,43$ ) yüksek olduğu; daha önce oy kullanan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının daha önce oy kullanmayan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.



Öğrencilerin siyasal parti üyeliği değişkenine bağlı olarak siyasal katılım ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 10'da gösterilmiştir.

**Tablo 10. Siyasal Katılım Ölçeği Siyasal Parti Üyeliği Değişkeni Mann Whitney U Testi**

| Alt Boyutlar                  | Parti Üyeliği | N   | X    | Ss   | Z     | p      |
|-------------------------------|---------------|-----|------|------|-------|--------|
| Siyasal Eylem                 | Evet          | 20  | 3,46 | 1,27 | -6,12 | 0,00** |
|                               | Hayır         | 383 | 1,57 | 0,74 |       |        |
| Siyasal İlgi                  | Evet          | 20  | 3,71 | 0,98 | -5,27 | 0,00** |
|                               | Hayır         | 383 | 2,27 | 1,00 |       |        |
| Siyasal Kampanya Aktiviteleri | Evet          | 20  | 3,23 | 0,94 | -6,79 | 0,00** |
|                               | Hayır         | 383 | 1,41 | 0,68 |       |        |
| Siyasal Üyelik                | Evet          | 20  | 3,88 | 1,27 | -8,46 | 0,00** |
|                               | Hayır         | 383 | 1,28 | 0,59 |       |        |
| Salt Oy Kullanma              | Evet          | 20  | 4,38 | 1,35 | -2,08 | 0,04*  |
|                               | Hayır         | 383 | 3,86 | 1,42 |       |        |

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 10 incelendiğinde, siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin siyasal parti üyeliği değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal eylem alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,46±1,27) siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal eylem alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (1,57±0,74) yüksek olduğu; siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal eylem katılımının siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal eylem katılımından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal ilgi alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin siyasal parti üyeliği değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,71±0,98) siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal ilgi alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,27±1,00) yüksek olduğu; siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal ilgi katılımının siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal ilgi katılımından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin siyasal parti üyeliği değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,23±0,94) siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından (1,41±0,68) yüksek olduğu; siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri katılımının siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal kampanya aktiviteleri katılımından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal üyelik, geniş anlamda bireyin siyasi bir kimliğe sahip olmasını ifade ederken, siyasi parti üyeliği, spesifik olarak bir siyasi partiye resmen üye olma durumunu ifade etmektedir. Siyasal katılım ölçeğinin siyasal üyelik alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin siyasal parti üyeliği değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,88±1,27) siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal üyelik alt boyutuna vermiş oldukları puan

ortalamalarından ( $1,28 \pm 0,59$ ) yüksek olduğu; siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Siyasal katılım ölçeğinin salt oy kullanma alt boyutuna verilen puanların ortalamalarında öğrencilerin siyasal parti üyeliği değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p < 0,05$ ). Siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $4,38 \pm 1,35$ ) siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin salt oy kullanma alt boyutuna vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $3,86 \pm 1,42$ ) yüksek olduğu; siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

## **SONUÇLAR ve ÖNERİLER**

Araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin siyasal katılımlarının “Siyasal Eylem”, Siyasal İlgi”, “Siyasal Kampanya Aktiviteleri”, “Siyasal Üyelik” ve “Salt Oy kullanma” alt boyutlarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir.

Öğrencilerin siyasal katılım ölçeğinin siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının çok düşük düzeyde, siyasal ilgi katılımlarının düşük düzeyde, salt oy kullanma katılımlarının ise yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Literatürde yapılan benzer çalışmalar da bu sonuçları desteklemektedir. Özyurt (2010), Acar ve Becel (2021), Gökçe, Özdemirci ve Ceylan (2017) ile Çolak (2021) yapmış oldukları araştırmalarında, öğrencilerin siyasal katılımlarının beklenenden daha düşük düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir.

Kadın ve erkek öğrencilerin siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının benzer düzeyde olduğunu göstermektedir. Evre (2020), Altın ve Kasımoğlu (2018), Eser ve Sarışahin (2016) ve Çakmak (2011) araştırmalarında gençlerin siyasal katılımlarının cinsiyet değişkenlerine göre farklılaştığı sonucuna varmıştır. Araştırmamızda ise literatürde yer alan benzer çalışmaların aksine siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak, kadın öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının, erkek öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Salt oy kullanma alt boyutunda ulaşılan sonuç Evre'nin (2020), Altın ve Kasımoğlu'nun (2018), Eser ve Sarışahin'in (2016) ve Çakmak'ın (2011) araştırmalarıyla benzerlik göstermektedir.

Kamu Yönetimi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal eylem katılımlarının, İktisat bölümünde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal eylem katılımlarının, Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde, Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin siyasal eylem katılımlarının ise Özel Eğitim Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bilgisayar Programcılığı, Türkçe Öğretmenliği, Kamu Yönetimi, Özel Eğitim Öğretmenliği, Grafik Tasarım, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarının, İktisat bölümünde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Kamu Yönetimi, Grafik Tasarım ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal kampanya aktivitelerine katılımlarının, İktisat, Türkçe Öğretmenliği ve Özel Eğitim Öğretmenliğinde

okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Kamu Yönetimi, Grafik Tasarım, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının, Özel Eğitim Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde, ayrıca Grafik Tasarımda okuyan öğrencilerin siyasal üyelik katılımlarının, Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Son olarak, Bilgisayar Programcılığı, Türkçe Öğretmenliği, Kamu Yönetimi, Özel Eğitim Öğretmenliği, Grafik Tasarım, Çocuk Gelişimi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve diğer bölümlerde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının, İktisat ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkilerde okuyan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu, ayrıca Türkçe Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının, Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerden daha fazla olduğu görülmüştür.

Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının benzer düzeyde olduğu görülmüştür. Ancak, ikinci sınıf öğrencilerinin siyasal ilgi ve salt oy kullanma katılımlarının, dördüncü sınıf öğrencilerinin siyasal ilgi ve salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ailesinin aylık geliri 0-17002 TL, 17003-25000 TL, 25001-35000 TL ve 35001 TL ve üzeri olan öğrencilerin siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının benzer düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak, ailesinin aylık geliri 25001-35000 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarının, ailesinin aylık geliri 0-17002 TL ve 17003-25000 TL olan öğrencilerin siyasal ilgi katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu; başka bir ifadeyle ailelerinin gelir düzeyi yükseldikçe öğrencilerin siyasetle ilgilenme düzeylerinin yükseldiği söylenebilir. Ayrıca, ailesinin aylık geliri 25001-35000 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının, ailesinin aylık geliri 0-17002 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu ve ailesinin aylık geliri 35001 TL ve üzeri olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının, ailesinin aylık geliri 0-17002 TL ve 17003-25000 TL olan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Daha önce oy kullanan ve kullanmayan öğrencilerin siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının benzer düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ancak, daha önce oy kullanan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarının, daha önce oy kullanmayan öğrencilerin salt oy kullanma katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Daha önce oy kullanma deneyimi yaşamış olan öğrencilerin bu davranışını sürdürdüğü söylenebilir.

Siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal kampanya aktiviteleri, siyasal üyelik ve salt oy kullanma katılımlarının, siyasal parti üyeliği olmayan öğrencilerin bu kategorilerdeki katılımlarından daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Siyasi partiye üye olmak siyasi ilgi sahibi olmanın çok somut bir göstergesi olduğundan sonuç beklenildiği gibi çıkmıştır.

Genel olarak öğrencilerin siyasal katılım ölçeğinin çeşitli alt boyutlarına verdikleri puanlar analiz edildiğinde, siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarının çok düşük düzeyde, siyasal ilgi katılımlarının düşük düzeyde, ancak salt oy kullanma katılımlarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkenine

göre siyasal eylem, siyasal ilgi, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarında anlamlı bir fark bulunmamış, ancak kadın öğrencilerin oy kullanma katılımlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bölüm değişkenine göre, kamu yönetimi, sosyal bilgiler öğretmenliği ve diğer bazı bölümlerde okuyan öğrencilerin siyasal katılım düzeylerinin, iktisat ve Türkçe öğretmenliği gibi bölümlerde okuyan öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Sınıf düzeyine göre, siyasal eylem, siyasal kampanya aktiviteleri ve siyasal üyelik katılımlarında anlamlı fark bulunmazken, 2. sınıf öğrencilerinin siyasal ilgi ve oy kullanma katılımlarının 4. sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür. Ailenin aylık gelirine göre, daha yüksek gelirli ailelerden gelen öğrencilerin siyasal ilgi ve oy kullanma katılımlarının daha düşük gelirli ailelerden gelen öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Daha önce oy kullanmış öğrencilerin siyasal katılım puanları, oy kullanmamış olanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca, siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin tüm siyasal katılım alt boyutlarında, parti üyeliği olmayanlara göre daha yüksek puanlar aldığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, siyasal katılımın çeşitli faktörlere bağlı olarak değişkenlik gösterdiğini ve bu faktörlerin öğrencilerin siyasal katılım düzeylerini farklı şekillerde etkilediğini ortaya koymaktadır.

Üniversitelerde siyasal katılımın çeşitli boyutlarını teşvik eden eğitim programları düzenlenmelidir. Özellikle siyasal eylem, kampanya aktiviteleri ve üyelik gibi alanlarda düşük katılım göz önüne alındığında, bu konularda farkındalık yaratacak seminerler, atölye çalışmaları ve paneller düzenlenebilir. Bu programlar, öğrencilerin siyasal sürece daha aktif katılımını teşvik edebilir.

Kadın öğrencilerin oy kullanma oranlarının erkeklerden daha yüksek olduğu bulgusundan hareketle, bu olumlu eğilimin devamı için özel projeler ve kampanyalar geliştirilebilir. Bu kampanyalar, kadın öğrencileri politik süreçlerde daha aktif bir rol üstlenmeye teşvik edebilir.

Kamu Yönetimi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği gibi bölümlerdeki öğrencilerin daha yüksek siyasal katılım düzeyleri gösterdiği gözlemlenmiştir. İktisat ve Türkçe Öğretmenliği gibi bölümlerde ise katılımın düşük olduğu görülmektedir. Bu farklılıkları azaltmak amacıyla, düşük katılım gösteren bölümlerdeki öğrencilere yönelik hedeflenmiş siyasal farkındalık programları ve etkinlikler düzenlenebilir.

Öğrencilerin siyasal ilgilerini artırmak amacıyla, üniversite bünyesinde siyasetle ilgili öğrenci kulüpleri kurulmalı veya mevcut kulüplerin etkinlikleri artırılmalıdır. Bu kulüpler, siyasal konuların tartışıldığı, öğrencilerin kendi aralarında fikir alışverişinde bulunduğu ve kampanya aktivitelerine katılım sağladığı bir platform sunabilir.

Salt oy kullanma oranlarının yüksek olması, oy kullanma bilincinin yerleşmiş olduğunu göstermektedir. Ancak bu bilincin sürdürülebilirliği için, oy kullanmanın demokratik süreçlerdeki önemini vurgulayan bilgilendirme kampanyaları düzenlenebilir. Özellikle yeni oy kullanacak öğrencilere yönelik olarak bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Ailenin aylık geliri yüksek olan öğrencilerin daha fazla siyasal ilgi gösterdiği tespit edilmiştir. Bu öğrencilerin ilgilerini daha da artırmak ve siyasete aktif katılımlarını teşvik etmek için, üniversiteler bünyesinde burslu siyasal staj programları veya siyasal liderlerle tanışma etkinlikleri düzenlenebilir.

Siyasal parti üyeliği olan öğrencilerin siyasal katılım düzeylerinin daha yüksek olduğu göz önüne alındığında, parti üyeliğini teşvik edecek bilgilendirme çalışmaları yapılabilir. Ancak bu çalışmalar, partizan olmayan bir şekilde, genel olarak siyasal sürece katılımı artırmayı hedeflemelidir.

### KAYNAKÇA

- Acar, E. ve Becel, Y. (2021). Üniversite gençliğinin gönüllü siyasal katılımı: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İİBF öğrencileri üzerine uygulamalı bir çalışma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Çalışmalar Dergisi*, 1 (2), 15-35.
- Altın, E. ve Kasımoğlu, M. (2018). Gençlerin siyasal katılımı: Şırnak örneği. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 6 (14), 111-148.
- Altınışik, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Atabey, G. ve Hasta, D. (2018). Siyasal katılım, siyasal yeterlik ve toplumsal cinsiyet. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 6 (13), 484-516.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (M. Bütün, Çev.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Çakmak, D. (2011). Öğretmen adaylarının siyasal katılımı ve siyasal katılıma ilişkin tutumları (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği). (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Çam, E. (1977). *Siyaset bilimine giriş*. İstanbul: Güray Matbaacılık.
- Çolak, M. (2021). Z kuşağının siyasal katılım düzeyleri ve etki eden faktörler üzerine bir inceleme. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Dilber, F. (2011). Siyasal katılımı kitle iletişim araçlarının seçmenler üzerine etkisi: Karaman ili seçmenleri üzerine bir alan araştırması. (Yayımlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Dilber, F. (2020). *Siyasal katılımı kitle iletişim araçları*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Doğanay, A., Çuhadar, A. ve Sarı, M. (2007). Öğretmen adaylarının siyasal katılımı düzeylerine çeşitli etmenlerin etkisinin demokratik vatandaşlık eğitimi bağlamında incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 50 (50), 213-246.
- Erdinç, İ. E. (2018). Üniversite gençliği bağlamında siyasal katılım ve kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6 (1), 194-223.
- Erdoğan, E. (2009). Olasılıksızlığın kuramını aramak: Türk gençliği ve siyasal partilere katılım. Boyraz, C. (Ed.). *Gençler tartışıyor: siyasete katılım, sorunlar ve çözüm önerileri* içinde (ss. 65-93). İstanbul: TÜSES Yayınları.
- Eser, H. B. ve Sarışahin, P. (2016). Cinsiyet- siyasal katılım ilişkisi: SDÜ örnek olayı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 7 (15), 38-58.
- Evre, B. (2020). KKTC'deki ergen gençlerin siyasal katılım düzeyleri ve biçimleri: 9 yıllık kohort çalışması. *Turkish Studies (Elektronik)*, 15 (3), 1865 - 1888.
- Gökçe, A. F., Özdemirci, İ. ve Ceylan, İ. H. (2017). Üniversite öğrencilerinin siyasal katılım seviyesi: Kilis 7 Aralık üniversitesi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27, 289-319.
- Güven, S. (2017). Siyasal iletişim sürecinin dönüşümü, siyasal katılım ve iletişim teknolojileri. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, 7 (2), 175-191.
- Kalaycıoğlu, E. (2013). Siyasal Katılmanın Anatomisi, Bilim Akademisi Derneği, <https://bilimakademisi.org/wp-content/uploads/2013/08/Siyasal-Katilmanin-Anatomisi.pdf>, (Erişim Tarihi: 04 Mayıs 2024).
- Kapani, M. (2020). *Politika bilimin giriş*. Ankara: Serbest akademi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kılıç, İ. ve Ural, A. (2005). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kozak, M. (2015). *Bilimsel araştırma: tasarım, yazım ve yayım teknikleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Mısıroğlu, D. (2023). Türkiye'de Z kuşağının siyasal katılım süreçlerinin değerlendirilmesi. *Pearson Journal*, 8 (26), 748-760.

- Öztuna, D., Elhan, A. H. ve Tüccar, E. (2006). Investigation of four different normality tests in terms of type 1 error rate and power under different distributions. *Turk J Med Sci*, 36 (3), 171-176.
- Özyurt, C. (2010). Üniversite öğrencilerinin siyasal katılım davranışları: 29 Mart 2009 yerel seçimleri, Balıkesir örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (33), 289-320.
- Silsüpür, Ö. (2021). Siyasal katılım, siyasal iletişim ve medya. *Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey*, 6, 163-173.
- Taşdelen, M. (2011). *Siyaset sosyolojisi*. İstanbul: Kocav Yayınları.
- Tokgöz, O. (2020). *Siyasal iletişimi anlamak*. Ankara: İmge Yayınevi.
- Topbaş, H. (2009). David Easton'un siyasal sistem teorisi bağlamında Türkiye'de siyasal iletişim ve siyasal katılma. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

## EXTENDED SUMMARY

The concept of political participation has maintained its significance since its introduction into the political science literature and has been the subject of numerous academic studies (Acar and Becel, 2021: 17). A review of the literature reveals various definitions of political participation. Political participation is defined as the active involvement of each citizen in influencing the government and participating in decision-making processes with their personal opinions and views (Mısıroğlu, 2023: 749). According to this definition, political participation is not limited to voting in any election, whether general or local; it is also related to interest in politics and political actions (Tokgöz, 2020: 145). Kapani (2020: 144) defines political participation as the attitudes and behaviors adopted by members of the public towards the political system. Political participation encompasses the efforts of individuals to influence governance, take an active role, and engage in democratic processes in their respective countries. It is a specific concept that includes legal or illegal actions, inaction, and motivations (Erdoğan, 2018: 195-196). It is well-documented that the level of political participation varies among individuals in society (Dilber, 2020: 21). Particularly in Turkey, there is an issue with low expectations regarding the direct political participation of young people. Numerous studies have indicated that the level of political participation among young people is quite low (Erdoğan, 2008: 56). The low level of political participation among young people is perceived as a significant issue by many democratic countries today. Schools, as institutions where political socialization occurs effectively, aim to cultivate active citizens. Political participation, vital for the ideal of modern citizenship, is based on possessing knowledge of democracy and the capacity to transform this knowledge into action. Discussing the right to participate below a certain educational level is futile, as participation can only occur when a certain level of awareness is reached. Examining potential educational arrangements to cultivate the participatory citizens that democracy requires is of great importance (Doğanay et al, 2007: 216-219). To disseminate and sustain democratic values and raise awareness by determining the levels of political participation among young people, this research aims to examine the political participation of university students in terms of various variables. The political participation of university students is described through the sub-dimensions of "Political Action," "Political Interest," "Political Campaign Activities," "Political Membership," and "Pure Voting."

In this study, the quantitative research method was employed in accordance with the research objectives. Quantitative research involves the analysis of relationships between variables using numerical data (Creswell, 2013: 4).

The survey model was utilized as it was deemed the most effective approach to achieve the study's objectives. The survey model attempts to describe a phenomenon as it exists in the past or present without attempting to influence it. In this model, the investigated object or person is examined in its current state without any intervention (Karasar, 2014: 77). The study population consists of students enrolled at Tokat Gaziosmanpaşa University during the 2023-2024 academic year. The sample was randomly selected from this population. Simple random sampling was used to select the sample from the population. Simple random sampling is a method in which all individuals in the population have an equal chance of being selected for the sample (Karasar, 2014: 113). The sample representing the study population consists of 403 students enrolled at Tokat Gaziosmanpaşa University during the 2023-2024 academic year. The Political Participation Scale developed by Topbaş (2009) was used to collect data on political participation for the study's objectives. The data collected in the study were analyzed using the SPSS for Windows 22.0 program.

As a result, when the scores given by students to the various sub-dimensions of the political participation scale were analyzed, it was found that political action, political campaign activities, and political membership participation were very low, political interest participation was low, but pure voting participation was high. According to the gender variable, no significant difference was found in political action, political interest, political campaign activities, and political membership participation, but it was determined that female students' voting participation was higher than that of male students. According to the department variable, it was found that the political participation levels of students studying in public administration, social studies education, and some other departments were higher than those of students studying in economics and Turkish language education. According to the class level variable, while no significant difference was found in political action, political campaign activities, and political membership participation, it was observed that second-year students had higher political interest and voting participation than fourth-year students. According to the monthly income of the family, it was determined that students from higher-income families had higher political interest and voting participation compared to students from lower-income families. Students who had previously voted had higher political participation scores than those who had not voted. Additionally, students who were members of a political party had higher scores in all sub-dimensions of political participation compared to those who were not members of a party. These results reveal that political participation varies depending on various factors and that these factors differentially affect students' levels of political participation.

**Yazar Beyanı | Author's Declaration**

**Finansal Destek | Financial Support:** Halil İbrahim SARICA ve Ahmet GÜVEN, bu çalışmanın araştırılması, yazarlığı veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır. | *Halil İbrahim SARICA and Ahmet GÜVEN have not received any financial support for the research, authorship, or publication of this study.*

**Yazarların Katkıları | Authors's Contributions:** Bu makalede yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır. | *The authors contributed equally to the study.*

**Çıkar Çatışması/Ortak Çıkar Beyanı | The Declaration of Conflict of Interest/Common Interest:** Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması veya ortak çıkar beyan edilmemiştir. | *No conflict of interest or common interest has been declared by the authors.*

**Etik Kurul Onayı Beyanı | The Declaration of Ethics Committee Approval:** Bu çalışma için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından 21.05.2024 tarih ve 426640 sayılı kararla etik kurul onayı alınmıştır. | *Ethics committee approval for this study was obtained from the Graduate Education Institute of Tokat Gaziosmanpaşa University with the decision dated 21.05.2024 and numbered 426640.*

**Araştırma ve Yayın Etiği Bildirgesi | The Declaration of Research and Publication Ethics:** Yazarlar, makalenin tüm süreçlerinde Tarsus Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nin bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyduğunu ve verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığını, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde Tarsus Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nin ve editör kurulunun hiçbir sorumluluğunun olmadığını ve bu çalışmanın Tarsus Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nden başka hiçbir akademik yayın ortamında değerlendirilmediğini beyan etmektedir. | *The authors declares that he/she complies with the scientific, ethical, and quotation rules of Tarsus University Journal of The Faculty of Economics and Administrative Sciences in all processes of the paper and that he/she does not make any falsification of the data collected. In addition, he/she declares that Tarsus University Journal of The Faculty of Economics and Administrative Sciences and its editorial board have no responsibility for any ethical violations that may be encountered, and that this study has not been evaluated or published in any academic publication environment other than Tarsus University Journal of The Faculty of Economics and Administrative Sciences.*